

Novi izveštaj Mreže za klimatsku akciju (CAN) Evrope i organizacije ZERO analizira finalne nacionalne energetske i klimatske planove (NEKP) 15 država članica EU, uključujući zemlje jugoistočne Evrope - Grčku, Hrvatsku, Rumuniju i Sloveniju.

U prvim nacrtima NEKP-a, pojedine zemlje EU postavile su ciljeve ukidanja upotrebe uglja u elektroenergetskom sektoru najkasnije do 2030. godine.

Ali, sedam članica EU ipak planira da koristi ugalj i posle 2030: Bugarska, Hrvatska, Nemačka, Poljska, Rumunija, Slovenija i Češka, navodi se u izveštaju.

Brojne zemlje su poboljšale svoje planove, ali to nije dovoljno da se sprovede energetska tranzicija potrebna za dostizanje dugoročnog cilja Pariskog sporazuma, navela je nevladina organizacija CAN Europe.

U narednim mesecima očekuje se da Evropska komisija prezentuje konačnu ocenu NEKP-ova članica EU.

Inače, ovi planovi su ključni deo paketa Čista energija za sve Evropljane koji je usvojila Evropska komisija kako bi se dostigli klimatski ciljevi do 2030. godine.

Hrvatska: Nema mera za smanjenje upotrebe uglja do 2030.

Hrvatski finalni NEKP ne predviđa mere za smanjenje upotrebe uglja do 2030. godine, iako energetska strategija zemlje ne predviđa korišćenje uglja u proizvodnji električne energije posle 2035. Ova dva plana moraju biti usklađena uzimajući u obzir mere za postepeno ukidanje upotrebe uglja, koje moraju biti navedene u NEKP-u, čak i ako se postepeno ukidanje upotrebe uglja planira tek nakon 2030.

Rumunija: Rizik potpune zavisnosti od gasa

Rumunija planira da zadrži skoro 2 GW instalisanog kapaciteta u elektranama na ugalj do 2030. i da upotrebljava prirodni gas u značajnoj meri kao prelazno gorivo do dekarbonizovanja sektora energetike, što stvara rizik da postane potpuno zavisna od gasne infrastrukture.

Slovenija: Upotreba uglja do 2050.

Slovenija predviđa upotrebu uglja za proizvodnju električne energije do 2050. i razmatra ulaganja u tehnologiju zahvatanja i skladištenja ugljenika (CCS). Predviđeno je i postepeno ukidanje upotrebe domaćeg i uvoznog uglja u energetske svrhe s ciljem smanjenja za najmanje 30% do 2030. Umesto da se postavi jasan rok za zatvaranje elektrana na ugalj, Slovenija će 2021. doneti odluku o postupnom napuštanju uglja, navodi se u izveštaju.

Grčka: Gas glavna zamena za lignit

Iako finalni grčki NEKP predviđa zatvaranje elektrana na lignit do 2023. i potpuni prestanak upotrebe do 2028. godine, električna energija koju je trebalo da do 2030. proizvede lignit zamenjuje se uglavnom gasom, koji je fosilno gorivo, a u mnogo manjoj meri obnovljivim izvorima energije. Zato finalni NEKP uključuje veliko povećanje kapaciteta elektrana na gas u poređenju sa prvobitnim predlogom. Od 9,1 TWh električne energije iz lignita, koji se neće više koristiti, 8 TWh će biti zamenjeno gasom.

Izvor: balkangreenenergynews.com